

Hoe passen de NORA Kernwaarden en Kwaliteitsdoelen in mijn praktijk?

Interactieve sessie vanuit de NORA Familie
op de DADD 2023

Robert van Wessel, ICTU
Marco Deterink, DNB

Inhoudsopgave

Kernwaarden en Kwaliteitsdoelen

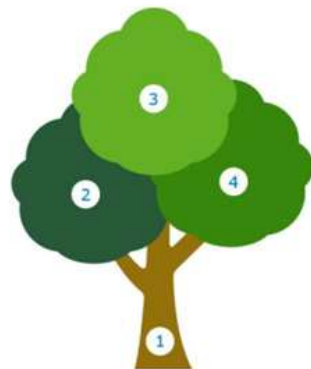
- Inleiding en achtergrond
- Adoptie NORA binnen de overheid
- Interactief: de link met jullie organisaties?

Wie zijn wij; Wat is de NORA Familie?

1. Kennis-community van architecten & architecturen in de publieke sector, met de wiki noraonline.nl als publiek kennisplatform
2. Inhoudelijk eigenaar van de NORA Kernwaarden van Dienstverlening, Kwaliteitsdoelen, Architectuurprincipes & Implicaties

Een stevig fundament waarop overheid, samenleving en economie kunnen groeien

- 1 Digitaal fundament
- 2 Digitale overheid
- 3 Digitale samenleving
- 4 Digitale economie

Wie zijn jullie?

- Bij welke organisatie werk jij?
- Met welke overheidsorganisaties heb je via je werk het afgelopen jaar te maken gehad?

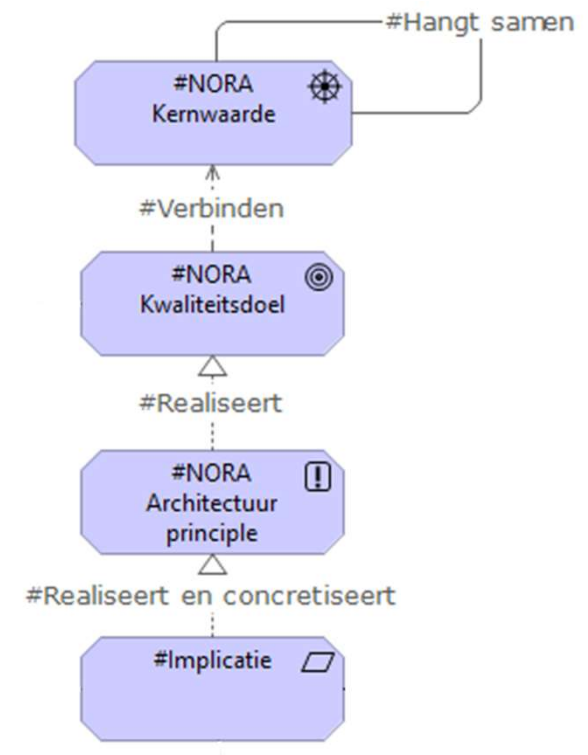
Wat is NORA

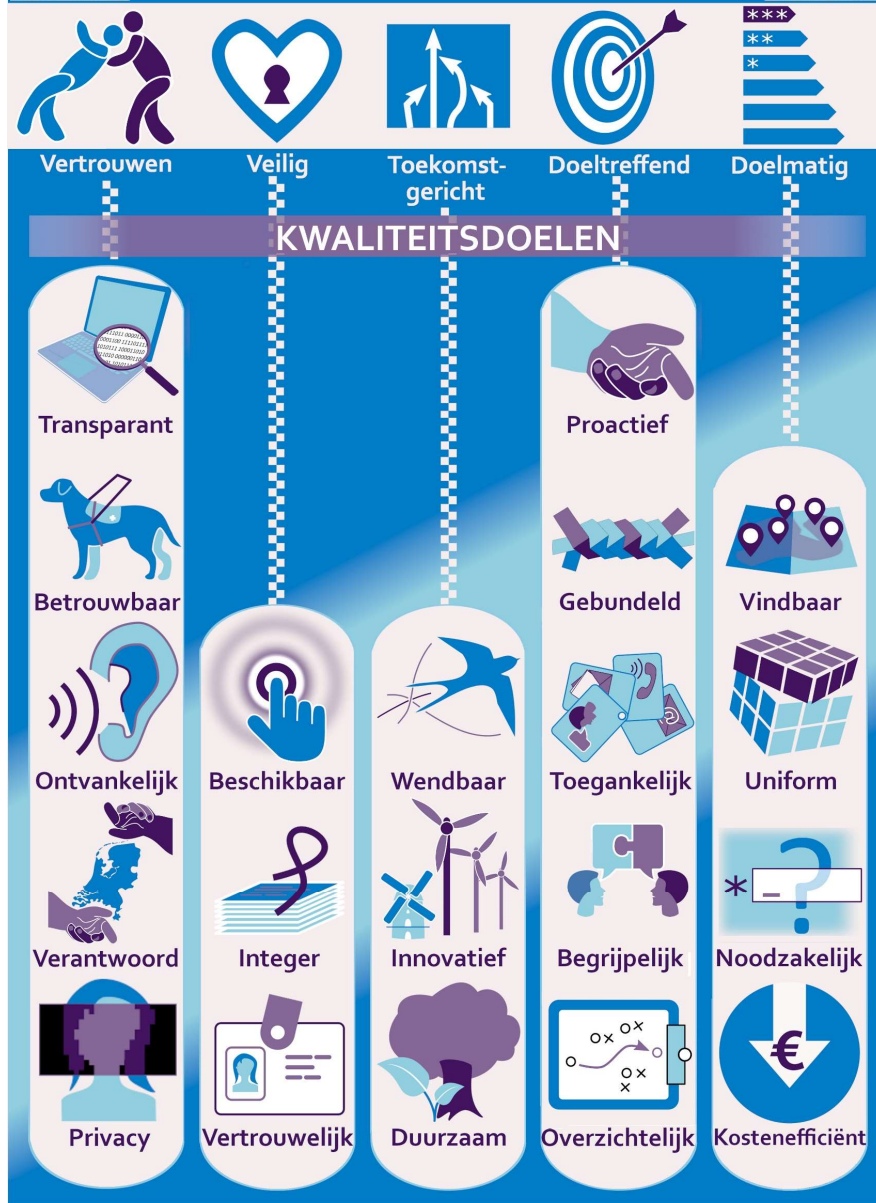
- Referentie architectuur: **digitale dienstverlening** en **ketensamenwerking**.
- De **publieke sector** als geheel: alle sectoren en bestuurslagen.
- Voorgeschreven bij (her-)ontwerp van digitale diensten sinds juni 2006.
- BZK DS is **eigenaar**, ICTU is **beheerder**. *Vernieuwde kern per 1/1/2023.*

- **NORA gebruikersraad**: inhoudelijk opdrachtgever bij instandhouding en doorontwikkeling.
- **NORA communities**: in thema's georganiseerd, zie Thema's - NORA Online
- **NORA 'dochters'**: architecturen die aansluiten bij de NORA, bv GEMMA en KARWEI.

De kern van NORA

1. Kernwaarden
2. Kwaliteitsdoelen
3. Architectuurprincipes
4. Implicaties
 - Standaarden
 - Generieke functies
 - Bouwstenen

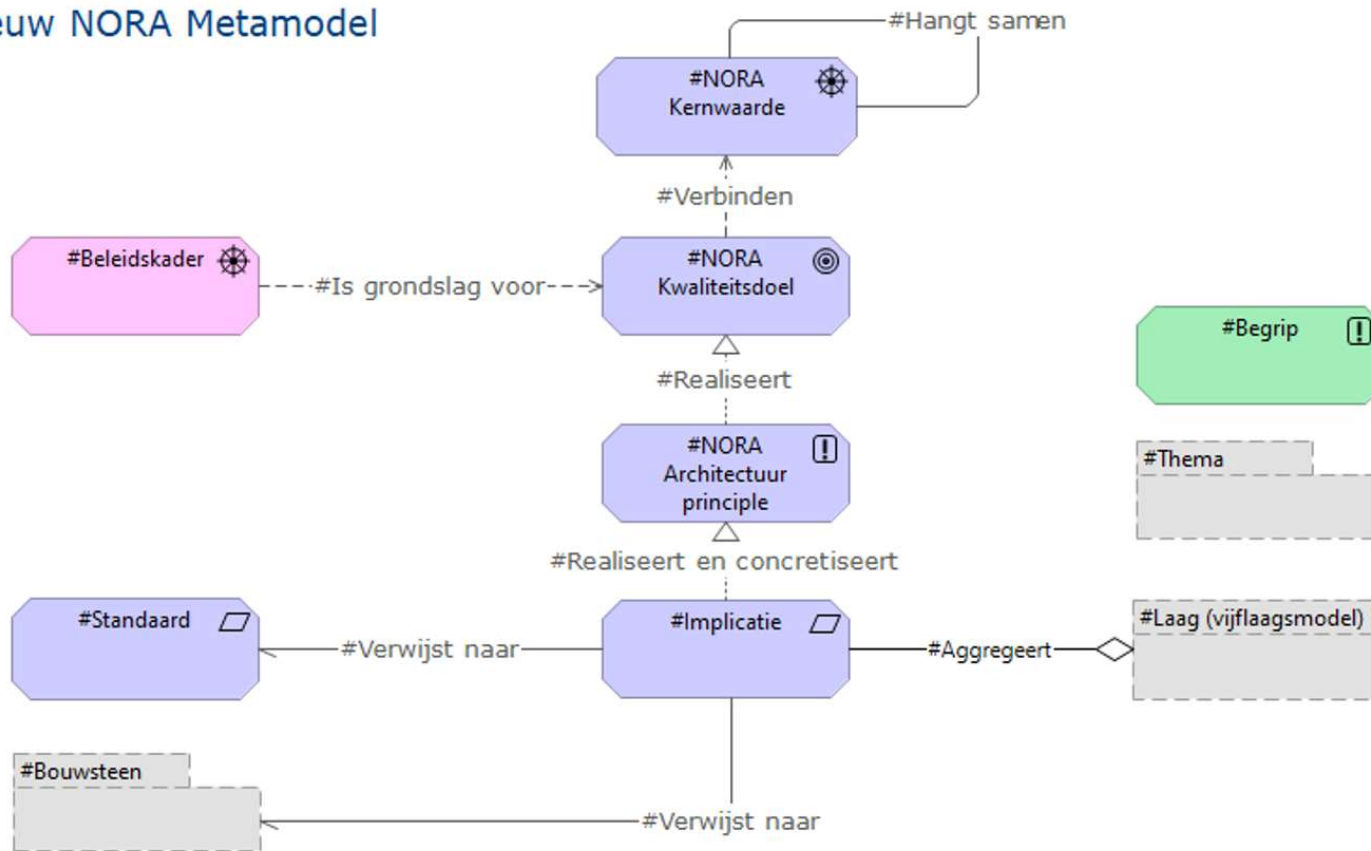

Metamodel NORA

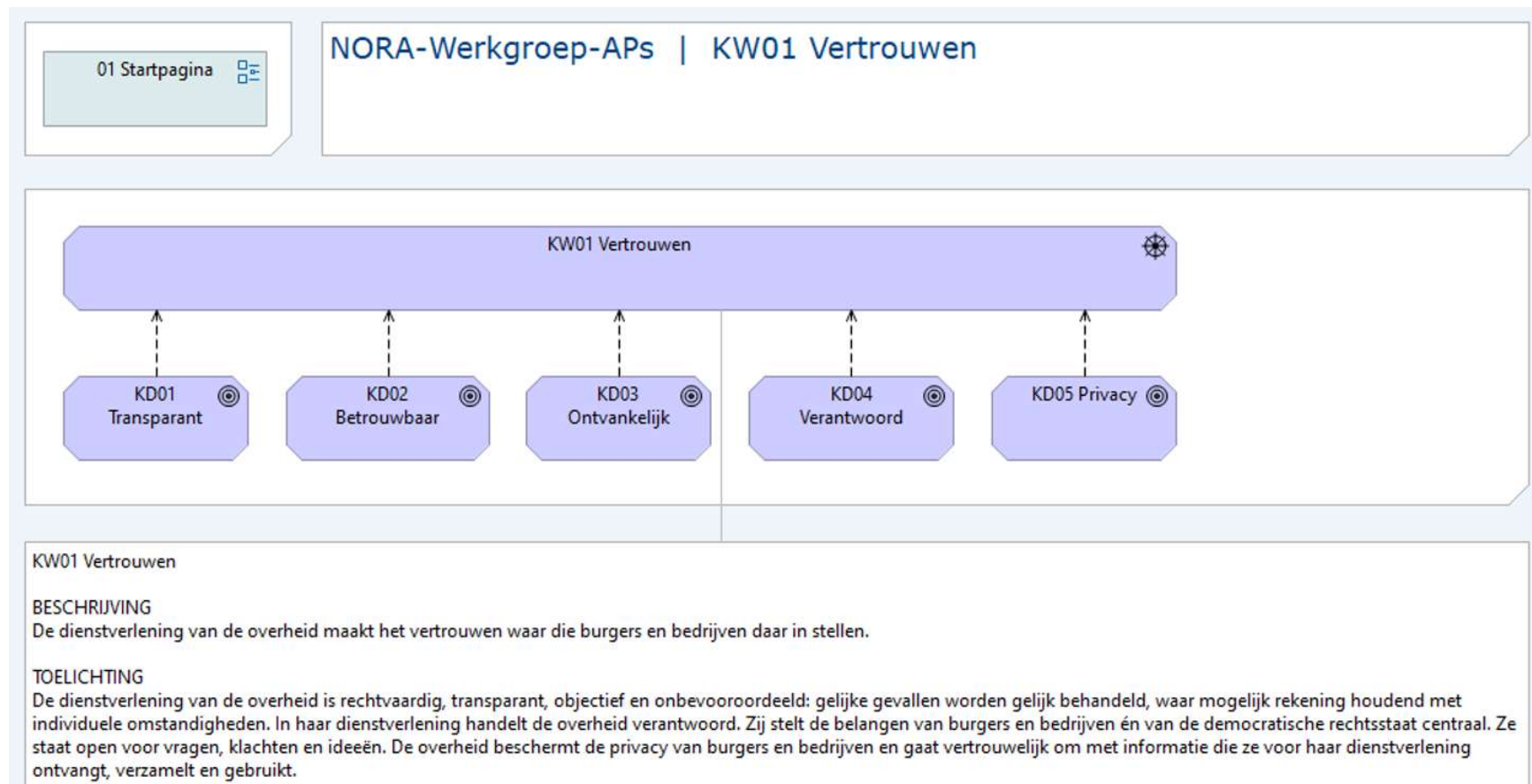
(ook bekend als Kennismodel)

Nieuw NORA Metamodel

Kernwaarden

Voorbeeld

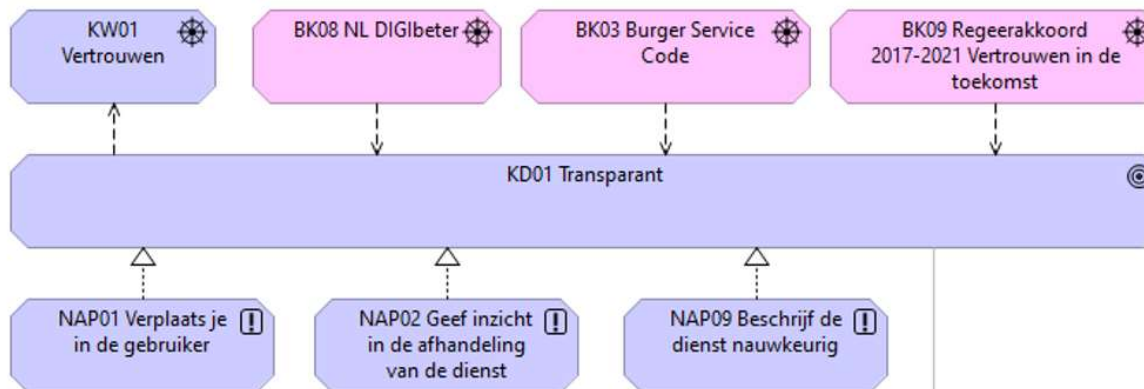

Kwaliteitsdoelen

Voorbeeld

01 Startpagina

NORA-Werkgroep-APs | KD01 Transparant

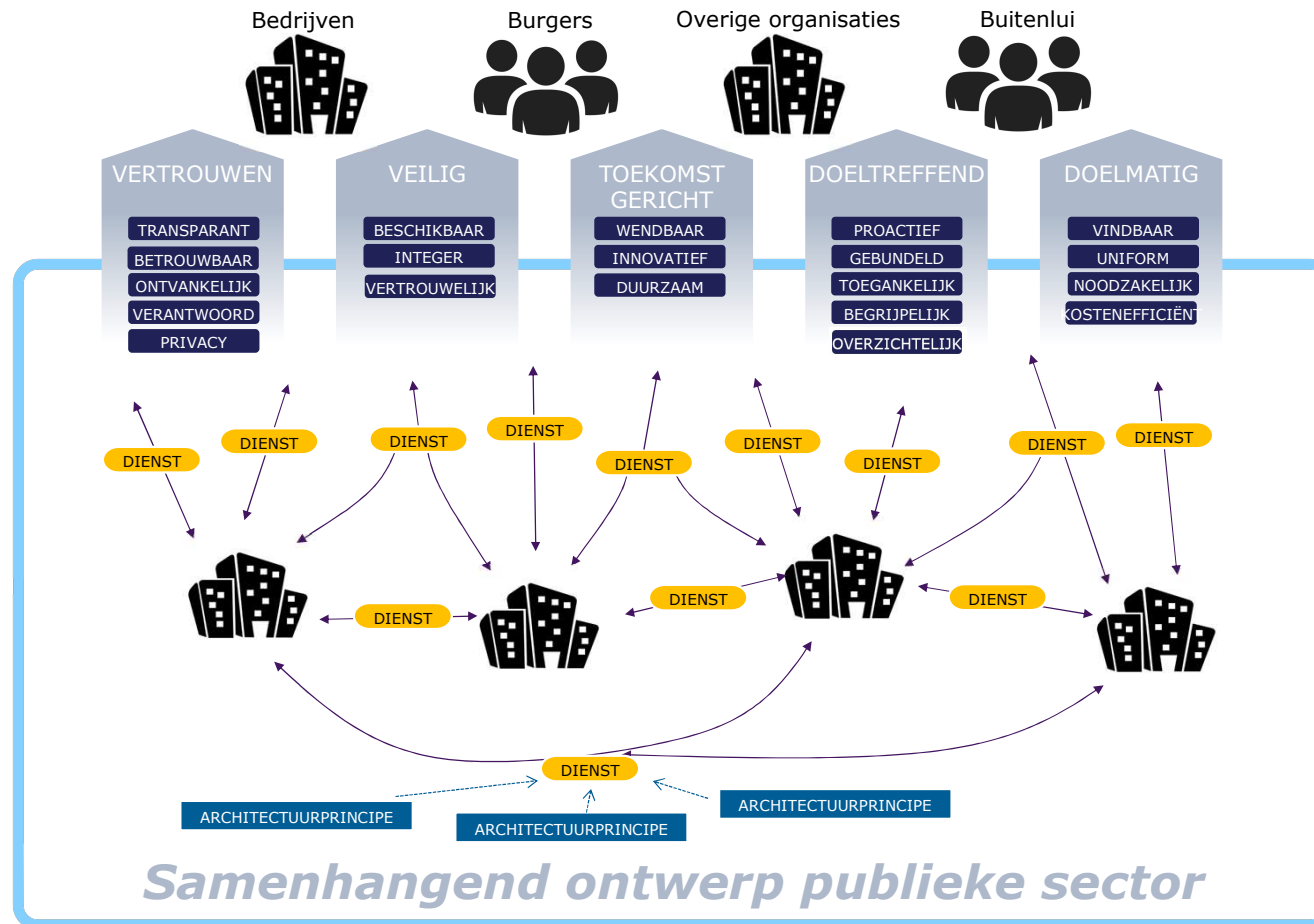
KD01 Transparant

Burgers en bedrijven kunnen gemakkelijk te weten komen hoe de overheid werkt en krijgen inzicht waarom ze voor bepaalde dienstverlening wel of niet in aanmerking komen. De overheid houdt hen op de hoogte van het verloop van procedures waarbij ze betrokken zijn. De overheid zorgt ervoor dat haar werkwijze transparant is, kan zich hierover verantwoorden en stelt de informatie die hiervoor nodig is actief beschikbaar.

Burgers en bedrijven kunnen de prestaties van overheden vergelijken, controleren en beoordelen. De overheid stelt de informatie die daarvoor nodig is actief beschikbaar. Dit is belangrijk voor het vertrouwen van burgers en bedrijven in de overheid.

Wat brengt dit ons?

Een samenhangend ontwerp voor de publieke sector

21 sep 2023

Toepassing NORA Kwaliteitsdoelen bij DNB

Digital Architecture & Design Day

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Marco Deterink

Enterprise Architect Statistiek domein

Samenhang begint bij de missie en visie van DNB: Alles draait om financiële stabiliteit en onze missie is Werken aan Vertrouwen

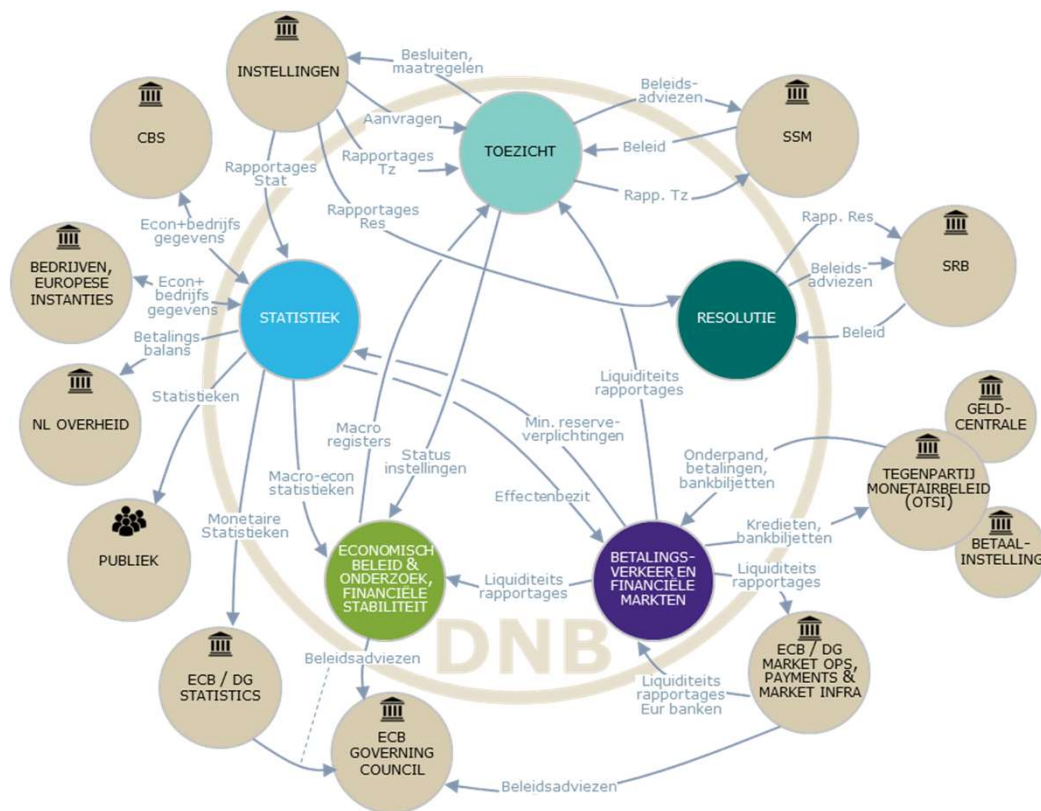
Werken aan vertrouwen

Dat doen we bij De Nederlandsche Bank (DNB). Vanuit onze verschillende taken en vanuit onze kernwaarden scherp, open, betrokken en betrouwbaar. We werken aan stabiele prijzen, een soepel en veilig betalingsverkeer, en solide en integere financiële instellingen.

Kortom, een stabiel financieel stelsel.

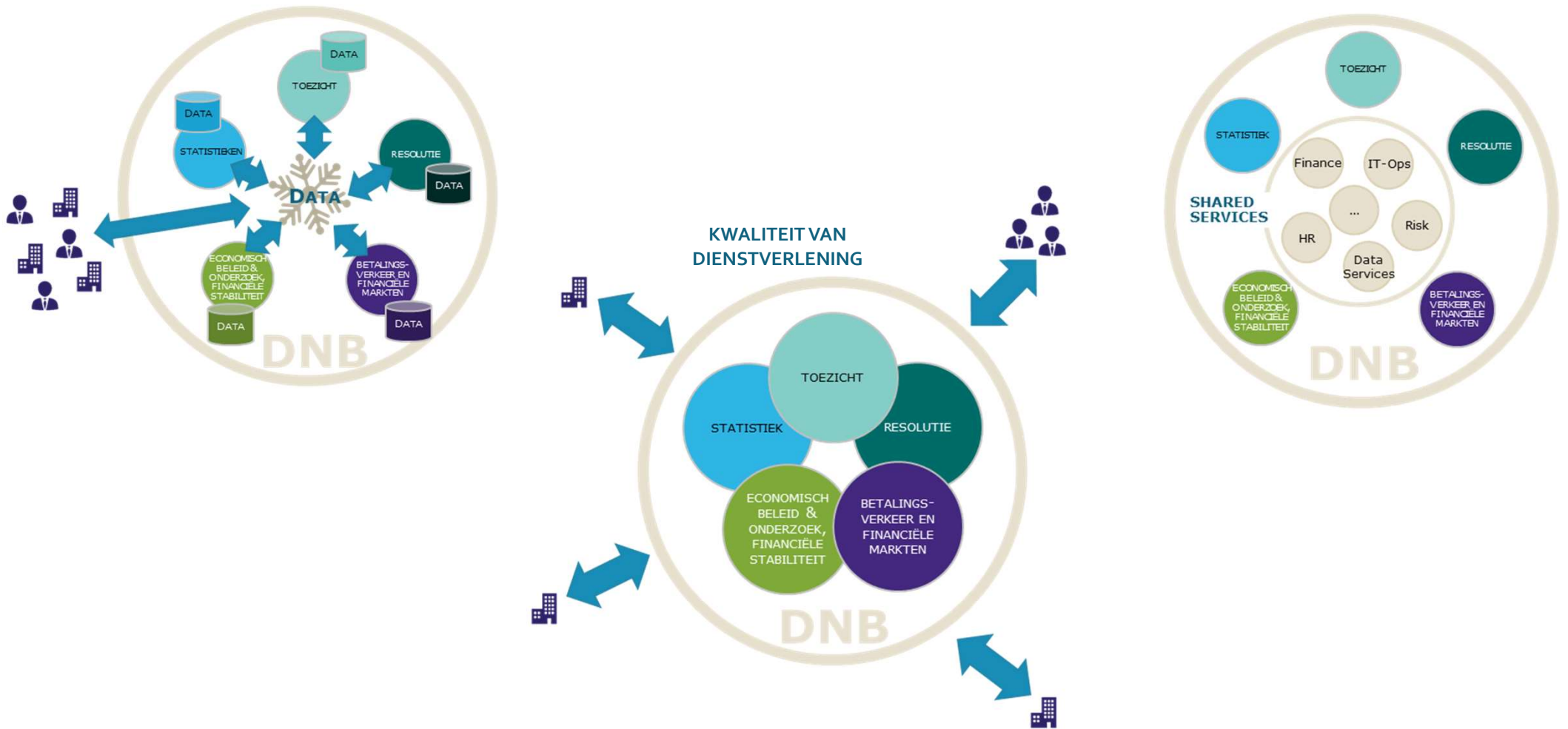
Hierbij **sturen we op samenhang** van onze doelstellingen, interactie met de buitenwereld, organisatie, processen, informatiesystemen en de onderliggende infrastructurele voorzieningen. Een samenhangend geheel levert veel meer toegevoegde waarde dan puntoplossingen (suboptimaal is dan het maximaal haalbare).

Maar waarin zit 'm die samenhang nu eigenlijk?

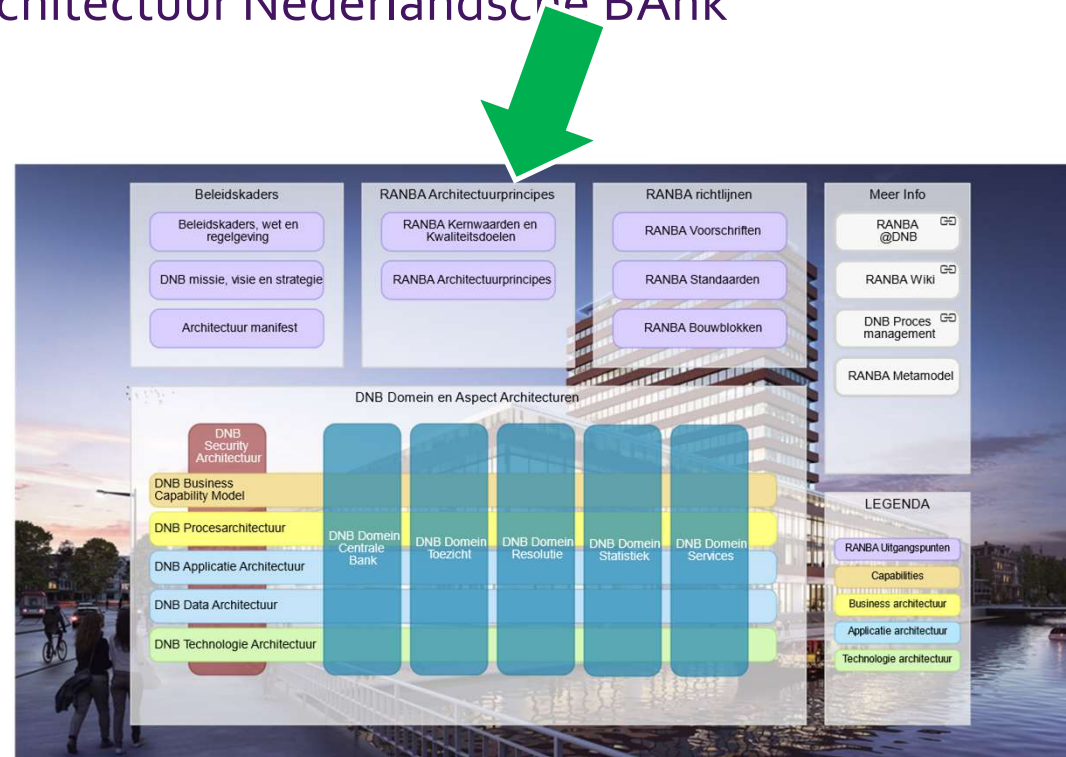
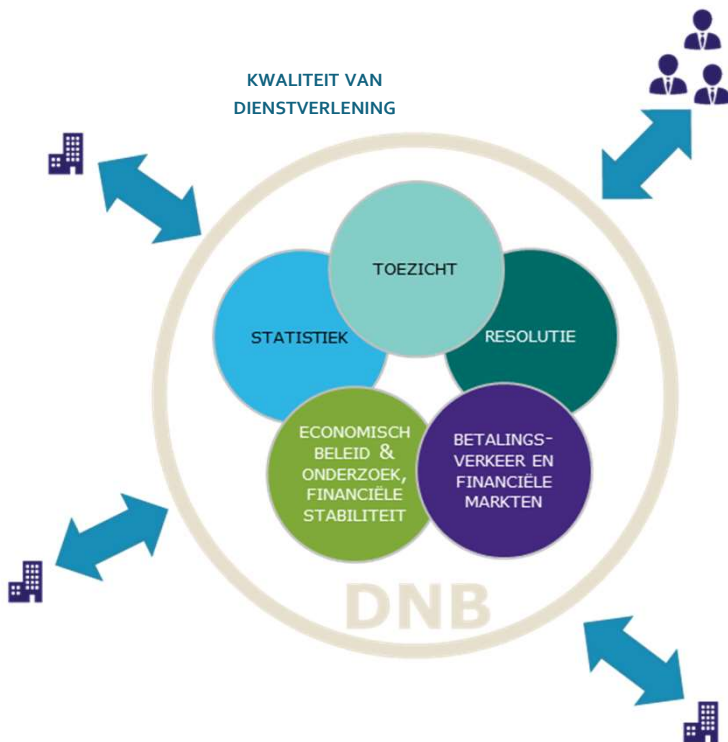
Deze plaat beschrijft alleen de belangrijkste informatiestromen van DNB. De taakgebieden zijn business domeinen en zijn niet hetzelfde als Divisies.

Data, dienstverlening en een core business focus zijn aspecten waar we samenhang zoeken en samenwerken

DNB heeft NORA overgenomen in RANBA.

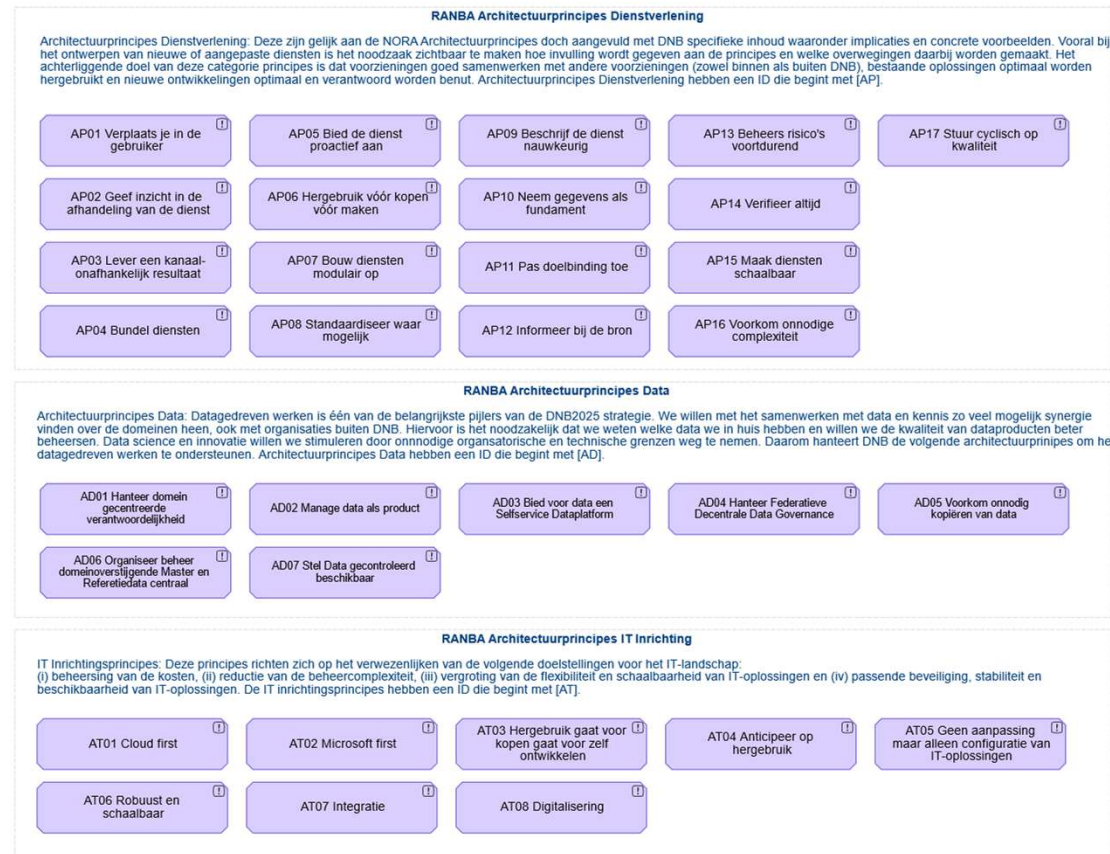
RANBA staat voor Referentie Architectuur Nederlandsche Bank

We passen NORA integraal toe

NORA
Nederlandse Overheid
Referentie Architectuur

DNB Specifieke
toevoegingen

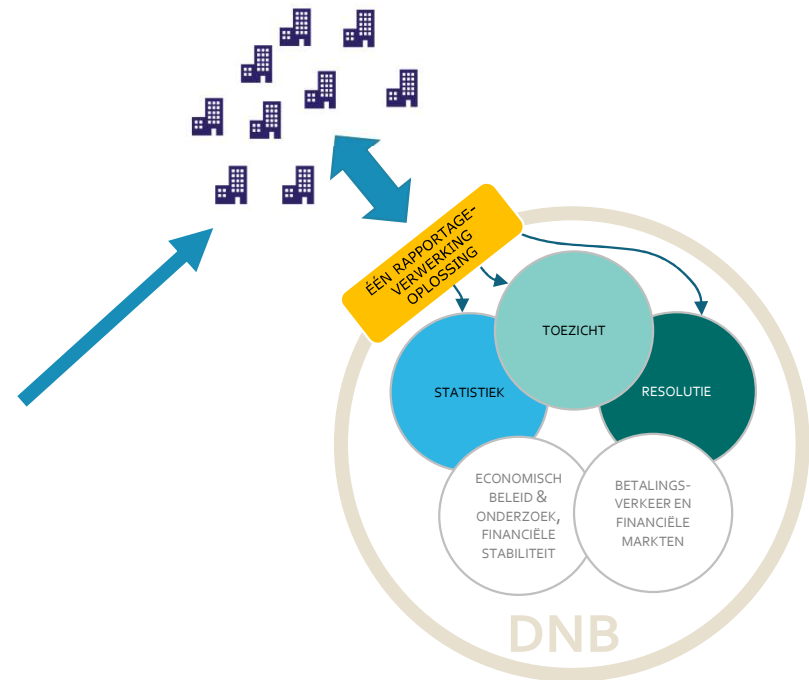

Praktijkvoorbeeld:

KD18 Uniform

IMPLICATIES

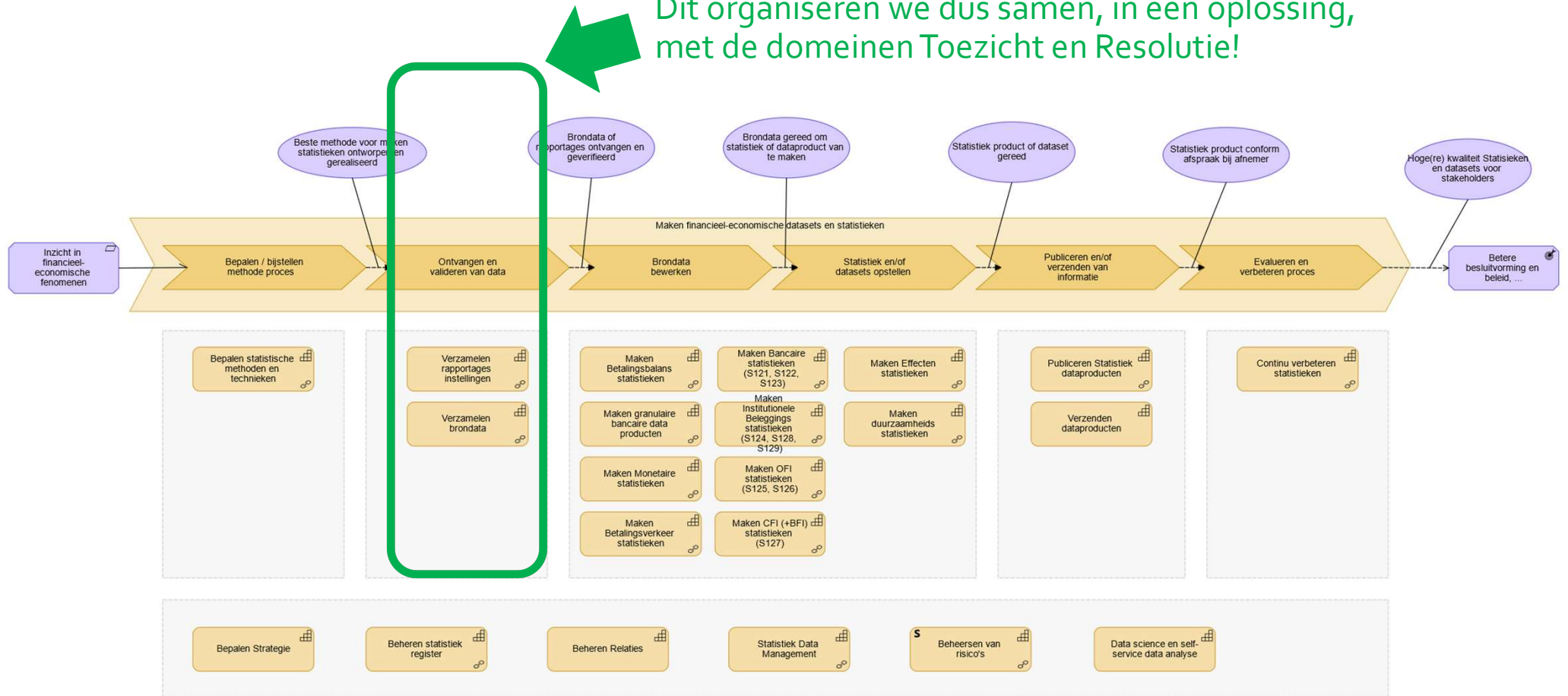
- DNB ontwikkelt geen eigen processen, systemen en technieken wanneer deze ergens anders al beschikbaar zijn. Zij stelt zich actief op de hoogte van beschikbare en geplande standaardoplossingen, zodat zij daar bij het maken van plannen rekening mee kan houden.
- De uniformiteit heeft ook betrekking op de presentatie (look & feel) voor de afnemers van digitale diensten.
- DNB maakt gebruik van standaardbouwstenen voor autorisatie en authenticatie van afnemers.
- DNB biedt rapporterende instellingen een uniforme toegang die volledig inzicht geeft in de afspraken en verplichtingen die de instellingen hebben met DNB voor dataleveringen, inclusief afspraken en verplichtingen op het vlak van informatiebeveiliging en waarborg van privacy (Algemene Verordening Gegevensbescherming).
- DNB standaardiseert en uniformeert aanleveringen van data aan DNB en uitleveringen van DNB.
- DNB standaardiseert de semantiek (definitie en betekenis) van dataconcepten en sluit daarbij aan op initiatieven van overkoepelende organisaties zoals EBA en EIOPA.

Voorbeeld 1: Dienstverlening Financiële Instellingen

Statistiek Waardeketen

Dit organiseren we dus samen, in één oplossing, met de domeinen Toezicht en Resolutie!

Voorbeeld 1: Dienstverlening Financiële Instellingen

Open op Orde en Informatiehuishouding binnen DNB

Het begrip Informatiehuishouding binnen het Open op Orde programma van DNB gaat uit van 3 pijlers:

Informatie dusdanig **beschikbaar stellen** zodat de juiste mensen er op de juiste manier mee kunnen (samen)werken

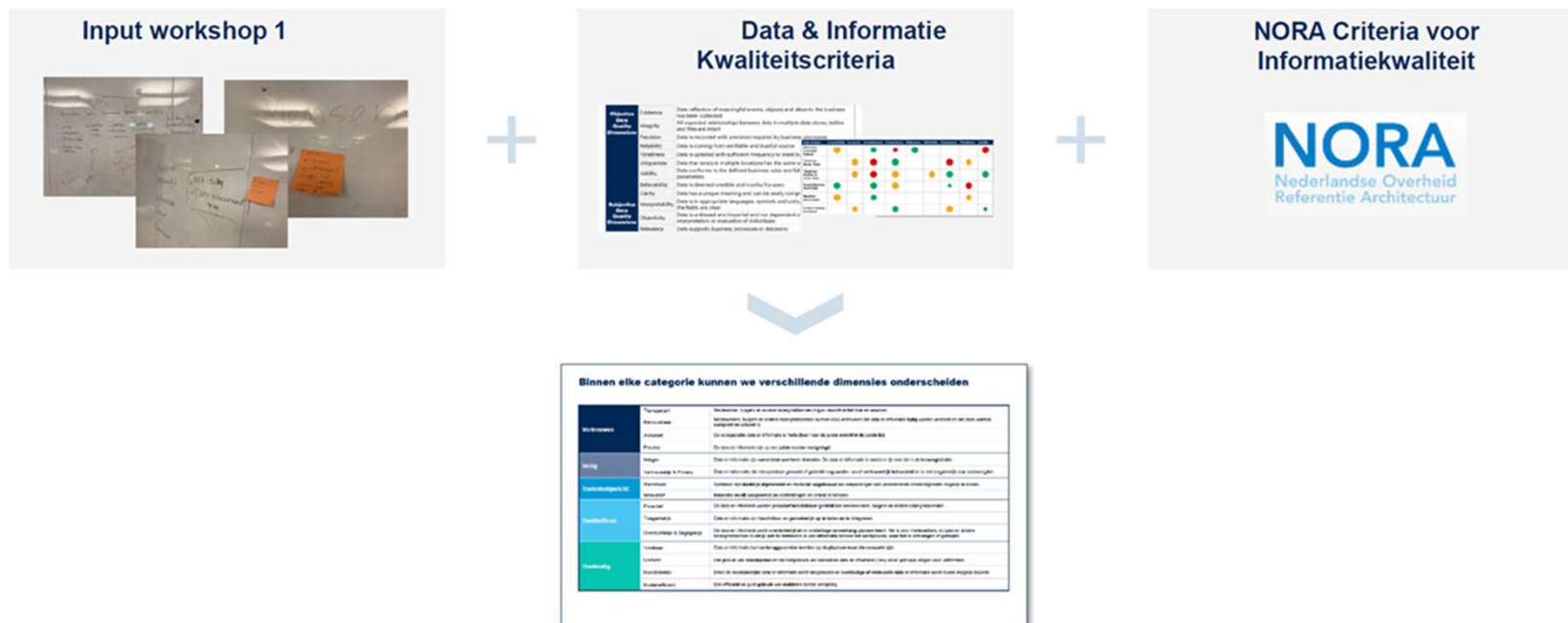
Erfgoedbelang* bewerkstelligen

Verantwoording van eigen handelen kunnen bewerkstelligen

Open op Orde en Informatiehuishouding binnen DNB

Om deze drie pijlers meer concreet te krijgen zijn in 2022 workshops gehouden.
 Het bleek al snel dat, naast Data & Informatie kwaliteitscriteria, de NORA Kwaliteitsdoelen hier zeer bruikbaar zijn!

Voorbeeld 2: Open op Orde

Gekozen is om dichtbij NORA te blijven gezien de goede alignment met huidige en toekomstige wet en regelgeving en beleidskaders

Vertrouwen	Dienstverlening is rechtvaardig, transparant en objectief .
Veilig	Informatie is goed beveiligd tegen onrechtmatig gebruik en wijzigingen .
Toekomstgericht	Er wordt uitgegaan van duurzaamheid, met behoeften en effecten over lange termijn .
Doeltreffend	De gestelde doelen worden betrouwbaar verwachtingen van medewerkers.
Doelmatig	Er is een optimale balans tussen kosten, tijdigheid en kwaliteit van het beoogde doel.

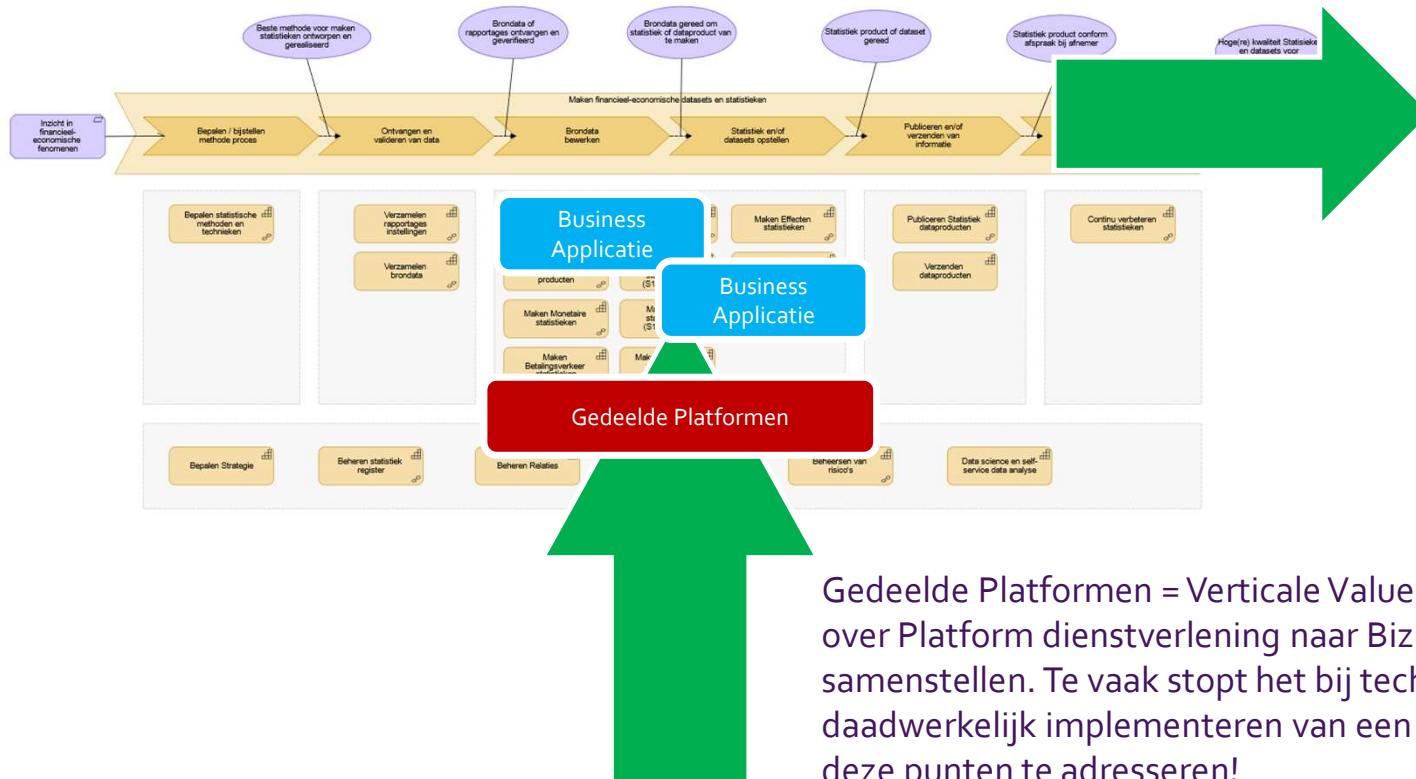
Vertrouwen	Transparant
	Betrouwbaar
	Accuraat
	Precies
Veilig	Integer
	Vertrouwelijk & Beveiligd
Toekomstgericht	Wendbaar
	Innovatief
Doeltreffend	Proactief
	Toegankelijk
	Overzichtelijk & Begrijpelijk
Doelmatig	Vindbaar
	Uniform
	Noodzakelijk
	Kostenefficiënt

Doelmatig				
Er is een optimale balans tussen kosten, tijdigheid en kwaliteit van het beoogde doel.				
Vindbaar	Data en informatie kunnen teruggevonden worden op de plaatsen waar die verwacht zijn.	Er zijn meerdere systemen waar dezelfde data kan teruggevonden worden. "No wrong door"-principe.	Informatie wordt op de juiste termijnen niet vindbaar gemaakt.	
Uniform	Het gebruik van standaarden en het hergebruik van bestaande data en informatie ("only-once"-principe) zorgen voor uniformiteit.	Het aantal onnodige duplicaten is tot een minimum beperkt en daalt in de tijd.		
Noodzakelijk	Enkel de noodzakelijke data en informatie wordt aangeboden en overbodige of irrelevante data en informatie wordt zoveel mogelijk beperkt.	De relevantie van elke stuk informatie binnen een bepaalde context is hoog tot zeer hoog.		
Kostenefficiënt	Een efficiënt en juist gebruik van middelen zonder verspilling.	De kosten voor eenzelfde stabiele dienstverlening blijven gelijk of dalen.	Middelen gebruikt voor nieuwe systemen zijn conform de markt en in lijn met vergelijkbare projecten.	Complexiteitsreductie, standaardisatie en hergebruik van bestaande systemen, informatie en data worden geoptimaliseerd.

	Innovatie wordt aangewend om doelstellingen en criteria te behalen.
Doeltreffend	De data en informatie worden proactief beschikbaar gesteld aan medewerkers, burgers en andere belanghebbenden.
	Data en informatie zijn beschikbaar en gemakkelijk op te halen en te integreren .
	De data en informatie wordt overzichtelijk en in onderlinge samenhang gepresenteerd. Het is voor medewerkers, burgers en andere belanghebbenden duidelijk wat de betekenis is van informatie binnen het werkproces, waar het is ontvangen of gemaakt .
Doelmatig	Data en informatie kunnen teruggevonden worden op de plaatsen waar die verwacht zijn .
	Het gebruik van standaarden en het hergebruik van bestaande data en informatie ("only once"-principe) zorgen voor uniformiteit.
	Enkel de noodzakelijke data en informatie wordt aangeboden en overbodige of irrelevante data en informatie wordt zoveel mogelijk beperkt.
	Een efficiënt en juist gebruik van middelen zonder verspilling.

Voorbeeld 2: Open op Orde

Toepassing in de Data Architectuur. Data Mesh gedachte is gebaseerd op Data Producten en gedeelde Platformen. Beide zijn dienstverlening!

Een Dataproduct is OOK dienstverlening. Deze moet in business termen worden verwoord. De Kwaliteitsdoelen van NORA vormen hiervoor een basis

Gedeelde Platformen = Verticale Value Chain = OOK dienstverlening. Gaat over Platform dienstverlening naar BizDevOps teams die Dataproducten samenstellen. Te vaak stopt het bij technische realisatie in plaats van het daadwerkelijk implementeren van een dienst. Het NORA stelsel helpt om deze punten te adresseren!

Voorbeeld 3: Toepassing in de Data Architectuur en interne dienstverlening

Adoptiepad NORA binnen DNB

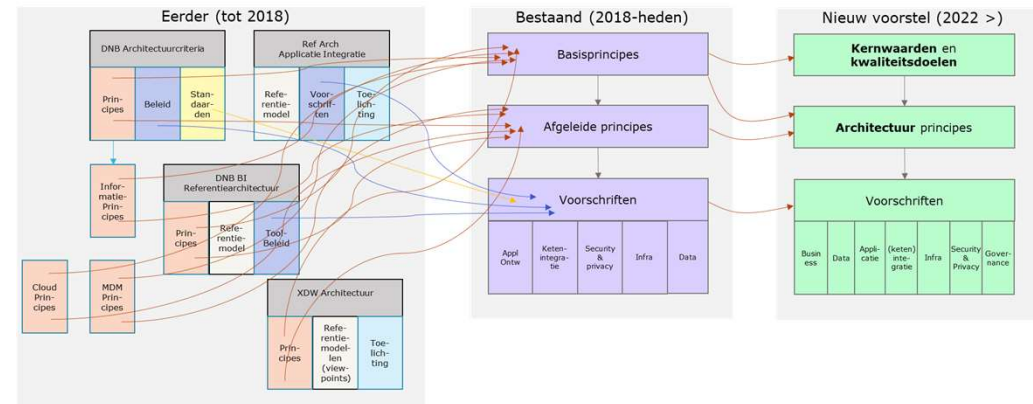
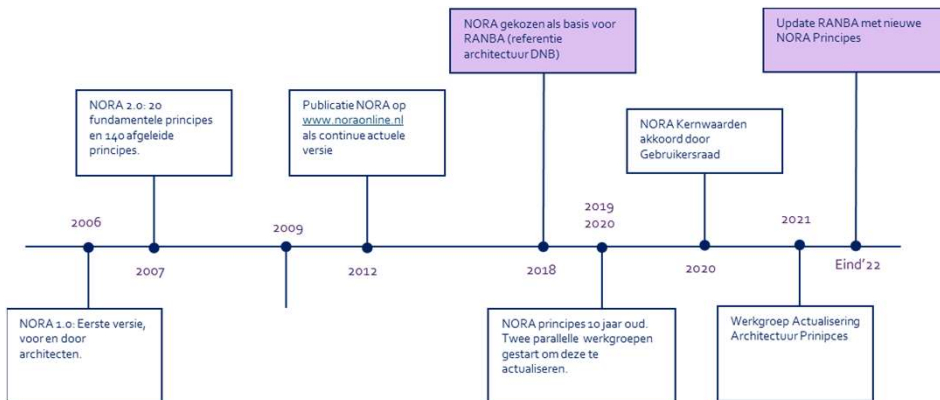
Een efficiënte en effectieve informatievoorziening met ICT. Iets waar iedere organisatie naar streeft. Bij De Nederlandsche Bank (DNB) is dat niet anders. Aan de basis van dat hogere doel staat de NORA-architectuur die zorgt voor een gezamenlijk referentiekader.

Door Frits de Jong

DNB kiest voor toekomst met NORA

- In 2017 bleek binnen DNB de tijd rijp voor een herijking van architectuurprincipes.
- Verschillende beschikbare sets van principes zijn bekeken waarbij NORA het meest geschikt leek vanwege haar overheidsbrede scope en toepasbaarheid. Daarnaast vond DNB NORA met name sterk omdat die uitgaat van **digitale dienstverlening** en niet zozeer van de techniek.
- NORA paste goed bij DNB en heeft gezorgd dat binnen DNB een lang traject van fundamentalistische discussies niet nodig waren. DNB heeft NORA omarmd om als basis te dienen voor RANBA.
- RANBA gaat verder dan NORA. Het is DNB specifiek en concreet toepasbaar gemaakt door o.a. voorschriften toe te voegen. In 2022 zijn daar nog enkele Architectuurprincipes aan toegevoegd.
- RANBA wordt integraal toegepast in Future State Architecture en High Level Designs. De DNB Architectuur Board beoordeelt deze op RANBA compliance, maar ook op kwaliteit en robuustheid.

Vragen + Werkvorm

- Geef aan hoe deze opzet jullie organisatie kan helpen
- In hoeverre pas het adoptie pad van DNB bij jullie huidige inrichting?
- Werkvorm:
 - Kies een flipover-vel wat het beste past (wilde ideeën / wat elders werkt / wat niet werkt en waarom)
 - Ga bij een van de flipovervellen staan en voer het gesprek met de mensen daar: kunnen jullie ideeën beter, praktischer of juist ambitieuzer? Zo ja: aanvullen!
 - Pak een stift en schrijf je ideeën op memovelletjes

Schuif eens aan bij de NORA Familie

meedenken - kennis opdoen - oplossingen delen

Informatie:

noraonline.nl

[lijst architecturen \(noraonline\)](#)

[Sessies op DADD](#)

Contact:

nora@ictu.nl

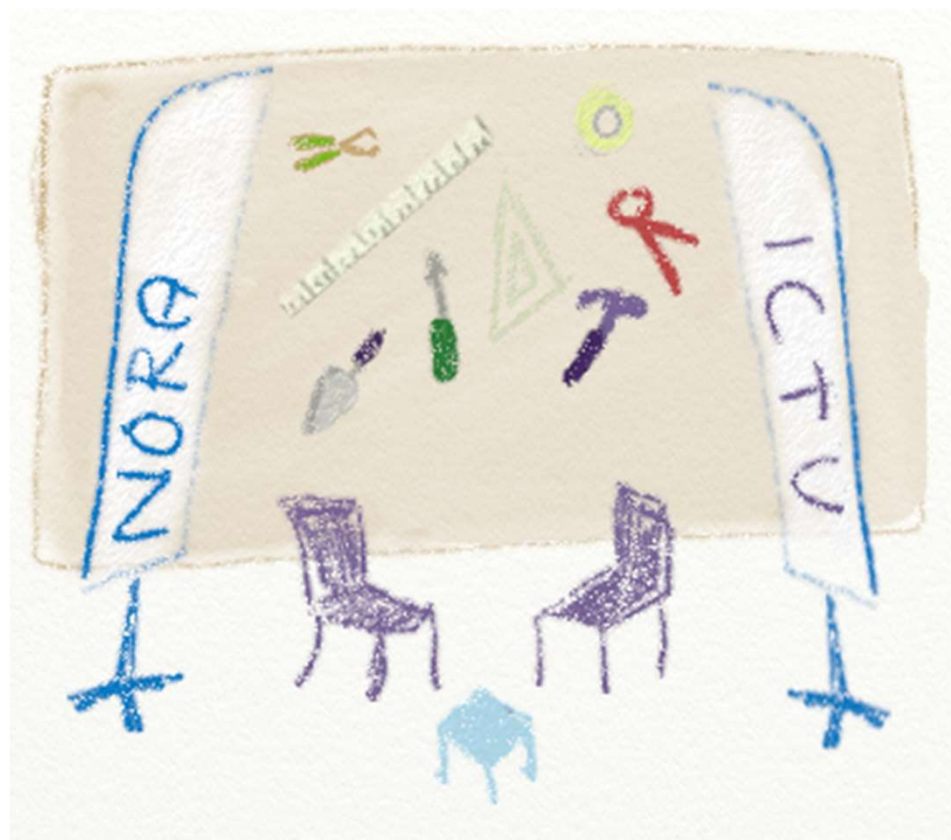
[NORA Beheer](#)

[@NORArchitectuur](#)

Deelname:

[NORA Gebruikersraad](#)

[Open Huis van de Architectuur](#)

Blijf op de hoogte:

[Nieuws & Agenda](#)

[Persoonlijke volglijst](#)

[NORA Familienieuws](#)

[RSS-feeds NORA](#)

Social media:

[X \(uitfaseren\)](#)

[LinkedIn](#)

[Mastodon \(binnenkort\)](#)